

TRUMAN'S BELEID

Baltic as part of a general settlement. All these matters can only be settled before the United States armies in Europe are weakened.¹

Deze voorstellen, op 6 mei door Churchill ook aan Truman voorgelegd, werden door diegenen die aan Amerikaanse zijde het beleid bepaalden (Truman, zijn *Secretary of State* Stettinius en de Amerikaanse *Chiefs of Staff*) niet aanvaard. De Amerikaanse historicus Herbert Feis heeft hun argumenten aldus samengevat:

'None were ready to renounce past policies and intentions, in pursuance of the course advocated by Churchill: to maintain large armies in Europe, and keep them where they were until the Soviet government satisfied our wishes and eased our anxieties. This was judged by the President and his advisers to be inadvisable, ineffective, and impractical. It was thought to be inadvisable because it might provoke a harsh dispute with the Soviet authorities, rather than lead to a good settlement. It was thought likely to turn out to be ineffective because the Soviet armies could shut us out of Berlin and Vienna and deter the operation of the Control Councils for these two countries, as well as forcing Soviet will on Poland and Czechoslovakia. It was regarded as impractical because American opinion expected a rapid return of veteran soldiers from Europe, and because all branches of the American military organization counted on transfers from Europe for the development of the war against Japan.'²

Feis maakt melding van wat 'American opinion' verwachtte – men kan dit nog wat algemener stellen.

Van het totalitaire karakter van de Sowjet-Unie waren in Engeland en de Verenigde Staten slechts weinigen doordrongen. Churchill en Roosevelt hadden er in de jaren van hun bondgenootschap met Stalin nooit op gewezen – zij hadden in hun toespraken juist de betekenis van dat bondgenootschap onderstreept en dat was niet zonder effect gebleven op de publieke opinie in Engeland en de Verenigde Staten. Daar leefde, zo al niet vertrouwen in wat men samen met de Sowjet-Unie na de oorlog zou kunnen bereiken, in elk geval bewondering voor de prestaties der Russische strijdkrachten alsook het besef dat de Russen in de worsteling met Duitsland heel veel zwaardere offers hadden gebracht dan de Engelsen of Amerikanen. Er was, menen wij, daargelaten de vraag of de concrete denkbeelden die Churchill in de laatste fase van de Tweede Wereldoorlog aan de Amerikaanse autoriteiten voorlegde, verwezenlijkt

¹ Aangehaald in W. S. Churchill: *The Second World War*, dl. VI, p. 502–03. ² Herbert Feis: *Churchill, Roosevelt, Stalin*, p. 636.